

فصل اول : فداشناسی

درس اول : بینای مهربان

﴿ وَ هُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ ﴾ هر کجا باشید او با شماست.

خداوند مهربان انسان را بر سایر موجودات برتری داده و با بذل نعمت‌هایی ارزشمند ، راه رسیدن به رستگاری را برای او هموار ساخته که همه این نعمت‌ها نشانه محبت خداوند به انسان است. ما باید در برابر این نعمت شکرگزار باشیم . زمانی که به زبان می‌گوییم « الحمد لله » این ساده‌ترین نوع تشکر است که به آن « شکر زبانی » گفته می‌شود. علاوه بر شکر زبانی ، راه دیگری برای تشکر و شکرگزاری وجود دارد و آن « استفاده درست و به جا از نعمت‌ها » است. با شکرگزاری خداوند از ما راضی شده و نعمت‌های بیشتری به ما می‌دهد. شکر واقعی این است که از نعمت‌های خداوند در راه نافرمانی و انجام کارهای حرام استفاده نکنیم. ﴿ لَنْ شُكْرْتُمْ لَازِيدُنْكُمْ ﴾ اگر شکرگزاری کنید ما قطعاً (نعمت‌ها را) زیاد می‌کنیم. امام صادق (ع) می‌فرماید : شکر نعمت آن است که از آن چه خداوند حرام کرده است دوری کنی. نتیجه می‌گیریم : خداوند ناظر تمام اعمال ماست و همواره نسبت به کارهای ما بینا و شنوا است. در حقیقت او بهترین نگهدارنده و محافظ ما می‌باشد.

درس دوم : استعانت از خداوند

راه‌های بهره‌مندی از یاری خداوند

- ۱- صبر و تقوا : یکی از راه‌هایی که می‌توان یاری خداوند را جلب کرد صبر کردن و تقوا داشتن است. با صبر در برابر مشکلات و سختی‌ها و دوری از گناهان خداوند بیشتر یاری خود را نصیبمان خواهد کرد.
 - ۲- یاری دادن خداوند : منظور خداوند از یاری او ، یاری دین توسط ما بندگان است . یعنی ما با جهاد در راه خدا ، دفاع از دین با جان و اموالمان و عمل به دستورات خداوند در انجام واجبات و ترک محرمات ، خداوند را یاری کرده‌ایم و موجب ثبات و پایداری در دین او شده‌ایم .
 - ۳- دعا : یکی از مهم‌ترین و ساده‌ترین راه‌ها برای جلب یاری خداوند دعا کردن است. البته گاهی اوقات از خداوند چیزهایی می‌خواهیم که به مصلحتمان نیست. خداوند بهتر از هر کس دیگری از سود و زیان ما آگاه است. می‌توان گفت یکی از بهترین حالت‌هایی که دعا در آن مستجاب می‌شود « هنگام نماز » است.
- ﴿ وَقَالَ رَبُّكُمْ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ ﴾ و پروردگارتان گفت : مرا بخوانید تا (دعای) شما را بپذیریم.

فصل دوم : معاد

درس سوم : تلخ و شیرین

کسانی که در زندگی خود به خدا و پیامبران‌شان ایمان دارند و به فکر زندگی پس از مرگ هستند ، از مرگ هیچ هول و هراسی ندارند. اما کافران و بدکارانی که تمام زندگی خود را به خوش‌گذرانی و تفریح در دنیا می‌پردازند و برای پس از مرگ توشه‌ای آماده نمی‌کنند، دوست ندارند از این دنیا بروند چون مرگ برایشان پایان همه خوشی‌ها و آغاز سختی‌هاست.

درس چهارم : عبور آسان

کارهای نیکی که انجام آن‌ها موجب آسانی زندگی در دنیا و آخرت می‌شود عبارت‌اند از :

- ۱- نیکی به پدر و مادر : امام صادق (ع) می‌فرماید : هر کس پیوند خود را با بستگانش محکم کند و با پدر و مادرش بسیار خوش‌رفتار و مهربان باشد ، دشواری‌های مرگ بر او آسان می‌شود و در دنیا نیز هرگز فقیر و تهی‌دست نمی‌شود.
 - ۲- صدقه دادن : امام صادق (ع) می‌فرماید : صدقه دادن موجب نجات از مرگ بد و رهایی از هفتاد نوع بلاست. صدقه فقط مالی نیست و هر نوع کمک به دیگران در راه خداوند صدقه محسوب می‌شود.
 - ۳- خوش اخلاقی : اخلاق خوش ، انسان را از فشار قبر دور می‌کند.
- امام علی (ع) در مورد آماده‌سازی خود برای مرگ فرمودند : کسی که از گناهان بپرهیزد و به واجباتش عمل کند و خود را به اخلاق نیکو بیاراید ، دیگر برایش فرقی ندارد چگونه بمیرد.

الف) ترجمه آیه زیر را بنویسید :

۱- ﴿وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ﴾

ب) پاسخ درست را انتخاب کنید :

۲- کدام مورد جزء نشانه‌های محبت خداوند به انسان‌ها نیست :

الف) توجه و مراقبت دائمی

ب) اطاعت از احکام الهی

پ) بذل نعمت‌های ارزشمند

ت) برتری دادن انسان‌ها به سایر موجودات

۳- عاقبت راست‌گویی و دروغ‌گویی به ترتیب کدام است :

الف) پیشرفت - پشیمانی

ب) آسایش - حسرت

پ) نجات - حسرت و پشیمانی

ت) خوش اخلاقی - بدخلقی

۴- کدام مورد جزء ارکان نماز نمی‌باشد :

الف) نیت - قیام - سجود

ب) قیام - رکوع - تکبیرة الاحرام

پ) رکوع - سجود - نیت

ت) قرائت - تشهد - سلام

۵- شرایط تطهیر ظرفی که سگ آن را لیسیده یا از آن آب خورده کدام است :

الف) ابتدا خاک مال کردن سپس دو بار شستن

ب) ابتدا خاک مال کردن سپس یک بار شستن

پ) ابتدا شستن سپس دو بار خاک مال کردن

ت) ابتدا شستن سپس دو بار خاک مال کردن

۶- یکی از راه‌های دستیابی به نحوه صحیح انجام تکالیف دینی می‌باشد :

الف) افزایش حس استقلال‌طلبی

ب) انجام تکالیف شرعی

پ) تحصیل علوم دینی

ت) تکرار و تمرین دستورات دینی

۷- به گفته حضرت علی (ع) راه درمان تنبلی چیست :

الف) کار و تلاش

ب) عزم و اراده جدی

پ) اولویت‌بندی

ت) ایجاد انگیزه در افراد تنبل

پ) درست یا نادرست بودن جملات زیر را مشخص کنید :

۸- هر نوع کمک به انسان‌های نیازمند در راه خداوند ، صدقه محسوب می‌شود.

درست نادرست

۹- مرگ برای انسان‌های مؤمن، به معنای پایان خوشی‌ها و سرآغاز سختی‌هاست.

درست نادرست

۱۰- حضرت فاطمه (س) به هنگام ازدواج، ایمان حضرت علی (ع) را به ثروت بزرگان شهر برتری داد.

درست نادرست

۱۱- اگر موقعی که امام در رکوع است مأموم اقتدا کند و به رکوع امام نرسد نمازش به جماعت صحیح است.

درست نادرست

۱۲- حفظ حجاب از دستورات مهم اسلام است که می‌تواند مانعی برای رشد و پیشرفت باشد.

درست نادرست

(ت) در جای خالی کلمه مناسب بنویسید :

- ۱۳- یکی از مهم‌ترین و ساده‌ترین راه‌های جلب یاری خداوند است.
- ۱۴- امیرالمؤمنین علی (ع) حکومت را برای در بین مردم پذیرفت.
- ۱۵- در نماز جماعت مأموم باید غیر از همه قسمت‌های نماز را خودش بخواند.
- ۱۶- انسان عجزول همیشه با مشکلی به نام روبه‌رو است.
- ۱۷- انجام هر رفتاری که توجه نامحرمان را به سوی خود جلب کند است.

(ث) به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید :

- ۰/۷۵ ۱۸- با توجه به آیات قرآن کریم ، مهم‌ترین فایده حجاب برای زنان چیست ؟
- ۰/۷۵ ۱۹- ترجمه آیه ﴿ وَ قُلْ رَبِّ زِدْنِي عِلْمًا ﴾ را بنویسید.
- ۰/۷۵ ۲۰- حکم نجاست در برخورد با آب کر و جاری چیست ؟
- ۰/۷۵ ۲۱- موفقیت‌های علمی مسلمانان بیشتر در چه زمان‌هایی روی داده است ؟

(ج) به سؤالات زیر پاسخ تشریحی دهید :

- ۱ ۲۲- برای درمان تنبلی چه کارهایی می‌توان انجام داد ؟
- ۱/۵ ۲۳- سه مورد از شرایط مرجع تقلید را بنویسید.
- ۱ ۲۴- شرایط تطهیر با زمین را بیان کنید.
- ۱ ۲۵- امام رضا (ع) در مورد ارزش نماز جماعت چه می‌فرمایند ؟
- ۱ ۲۶- به فرموده امام صادق (ع) دوستان خود را باید با دو ویژگی بیازماییم آن دو ویژگی کدامند ؟
- ۱/۵ ۲۷- فرشتگان به نمازگزار با ایمان چه می‌گویند ؟
- ۱ ۲۸- پاسخ ابوذر به این سؤال که چرا ما از مرگ می‌ترسیم چیست ؟

۱- ما تو را جز به عنوان رحمت برای تمام جهانیان نفرستادیم .

- ۲- (ب) اطاعت از احکام الهی
 ۳- (پ) نجات - حسرت و پشیمانی
 ۴- (ت) قرائت - تشهد - سلام
 ۵- (الف) ابتدا خاک مال کردن سپس دو بار شستن
 ۶- (پ) تحصیل علوم دینی
 ۷- (ب) عزم و اراده جدی

- ۸- درست
 ۹- نادرست
 ۱۰- درست
 ۱۱- نادرست
 ۱۲- نادرست

- ۱۳- دعا کردن
 ۱۴- ایجاد عدالت
 ۱۵- حمد و سوره
 ۱۶- دوباره کاری
 ۱۷- حرام

- ۱۸- آیات قرآن به خوبی نشان می‌دهند که مهم‌ترین فایده حجاب ، در امان ماندن از آزار و اذیت افراد سودجو و هوسران است.
 ۱۹- بگو ، پروردگارا ، دانش مرا بیفزا
 ۲۰- آب جاری و کر در برخورد با نجاست ، نجس نمی‌شود . مگر این که به وسیله نجاست ، رنگ یا بویش تغییری کند. مثلاً رنگ خون را به خود بگیرد.
 ۲۱- همواره در زمان‌هایی روی می‌داد که در کنار توجه جدی به کسب علم و دانش ، از احکام و تعالیم اسلامی غفلت نمی‌کردند.

- ۲۲- (الف) آینده‌نگری
 ۲۳- (الف) زنده باشد.
 (ب) شیعه دوازده امامی باشد
 (پ) عادل باشد ، یعنی به واجبات دینی عمل کند و از گناهان دوری کند
 (ت) اعلم باشد ، یعنی از سایر مجتهدان داناتر باشد.
 ۲۴- اول : خود زمین پاک باشد. دوم : زمین خشک باشد. سوم : عین نجاست ، با راه رفتن روی زمین کاملاً برطرف شود.
 چهارم : زمین سبزه‌زار ، موکت یا فرش نباشد.
 ۲۵- هر رکعت نماز جماعت به اندازه دو هزار رکعت نمازی که به تنهایی خوانده می‌شود ، ارزش دارد.
 ۲۶- (الف) رعایت اوقات نماز (ب) نیکی به هم نوعان در سختی و راحتی
 ۲۷- فرشتگان به او می‌گویند : ای نمازگزار ، اگر می‌دانستی مورد توجه چه کسی قرار گرفته‌ای و با چه کسی مناجات می‌کنی، هرگز نماز را رها نمی‌کردی.
 ۲۸- ابوذر معتقد بود : زیرا شما دنیایتان را آباده کرده‌اید و آخرتتان را خراب و ویران و معلوم است که دوست ندارید از آبادانی به ویرانی بروید.